

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Evou Lukotkovou ve věci žalobce: **M. O.**, zast. JUDr. Irenou Wenzlovou, advokátkou se sídlem Sovova 709/5, 412 01 Litoměřice, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, se sídlem tř. T. Bati 21, 760 90 Zlín, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 12. 2013, č. j. KUZL-65155/2013, sp. zn. KUSP-65155/2013/DOP/Ků,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci:

Rozhodnutím Krajského úřadu Zlínského kraje ze dne 3. 12. 2013, č. j. KUZL-65155/2013, sp. zn. KUSP-65155/2013/DOP/Ků bylo odvolání žalobce v souladu s ust. § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zamítnuto a rozhodnutí Městského úřadu Uherské Hradiště ze dne 27. 8. 2013, č. j.

MUUH-OD/62273/2013/PrchJ Spis/4616/2013 (dále jen „správní orgán I. stupně“) bylo potvrzeno.

Rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 27. 8. 2013, č. j. MUUH-OD/62273/2013/PrchJ Spis/4616/2013 byla žalobci uložena pořádková pokuta ve výši 500 Kč v souladu s ust. § 60 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“). V odůvodnění tohoto rozhodnutí bylo uvedeno, že správní orgán I. stupně zaslal dne 15. 7. 2013 žalobci výzvu k podání vysvětlení ve věci oznámení přestupku, ke kterému došlo dne 2. 4. 2013 v 9:10 hod. v obci na silnici u parkoviště České pošty tím, že měl přikázat nebo dovolit, aby bylo v provozu na pozemní komunikaci užito vozidlo, které nesplňuje podmínky stanovené zvláštním právním předpisem. Toto vozidlo mělo na sklech oken zatmavovací fólie, jejichž stupeň zatmavení byl překročen. Žalobce převzal zaslanou písemnost dne 23. 7. 2013, k podání vysvětlení dne 5. 8. 2013 se bez náležité omluvy nedostavil. Součástí výzvy bylo i upozornění, že dle ust. § 60 odst. 2 zákona o přestupcích může správní orgán uložit pořádkovou pokutu až do výše 5.000 Kč. Žalobce zůstal nečinný, správní orgán mu proto uložil pořádkovou pokutu ve výši 500 Kč. Vycházel ze skutečnosti, že se jednalo o první neomluvené nedostavení se k podání vysvětlení, výše pokuty proto byla stanovena při spodní hranici maximální zákonné sazby.

Proti citovanému rozhodnutí podal žalobce odvolání, rozhodnutím žalovaného ze dne 3. 12. 2013 č. j. KUZL-65155/2013, sp. zn. KUSP-65155/2013/DOP/Ků bylo odvolání zamítnuto a rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo potvrzeno.

II.

Shrnutí žalobních bodů:

Žalobce prostřednictvím právní zástupkyně podal dne 20. 1. 2014 žalobu elektronickou formou, navrhl zrušit přezkoumávané rozhodnutí žalovaného a vrátit věc správnímu orgánu k dalšímu řízení. Namítl nezákonnost samotné výzvy s tím, že správní orgán I. stupně zcela ignoruje základní pravidla správního řízení, zejména jde o zásadu zákonnosti, zásadu zákazu zneužití správního uvážení a též zásadu uplatňování pravomoci v souladu s účelem, k němuž byla správnímu orgánu zákonem nebo na základě zákona svěřena (§ 2 odst. 1 a odst. 2 správního řádu). Jak bylo správním orgánem I. stupně ex post aprobováno, tento vydal rozhodnutí v příkaze dle ust. § 87 a násl. zákona o přestupcích, tedy jednoznačně nasvědčovaly prověřováním zjištěné a odůvodněné skutečnosti tomu, že byl spáchán přestupek, a je-li dostatečně odůvodněn závěr, že jej spáchala určitá osoba, rozhodne správní orgán neprodleně o zahájení řízení proti této osobě jako obviněnému s tím, že byl využit postup „zkráceného řízení“, jelikož správní orgán neměl pochybnosti o tom, že obviněný z přestupku se přestupku dopustil. Postup uložením pořádkové pokuty za „bezodůvodné nedostavení se k podání vysvětlení“ je v daném případě zcela zjevným svévolným jednáním ultra vires, který neměl žádný zákonem předjímaný účel. V této souvislosti shodně s obsahem odvolání poukázal žalobce na nález Ústavního soudu ČR ze dne 18. 2. 2010, sp. zn. I. ÚS 1849/08, jehož část citoval. Žalovaný ze spisu věděl, že žalobce byl následně obviněn, tedy přímý aplikační dopad zejména výše citovaného nálezu Ústavního soudu je nejenom na místě, ale

ignorováním judikatury Ústavního soudu, jakož i překrucováním jeho závěrů s odkazem, že „šlo o uložení pořádkové pokuty v případě, kdy bylo zřejmé, že ke spáchání přestupku nedošlo“. V daném případě bylo vydáno dne 2. 9. 2013 rozhodnutí v příkaze. Nadto bylo již vydáno rozhodnutí v meritu věci po proběhnutém řízení o přestupcích. Samotné předvolání k podání vysvětlení bylo v rozporu s principy enumerativnosti veřejnoprávních pretenzí, jelikož v daném případě byl správní orgán povinen zahájit řízení v souladu s principy oficiality a předvolání k podání vysvětlení, resp. uložení následné pořádkové pokuty, nemohlo sledovat žádný zákonem a ani ústavně aprobovatelný účel. Žalovaný rovněž zatížil řízení vadou spočívající v nepřezkoumatelnosti rozhodnutí pro nedostatek důvodů, jelikož rozhodnutí nemá oporu ve správním spise. Za daného stavu proto navrhl zrušit přezkoumávané rozhodnutí žalovaného s tím, aby řízení bylo zastaveno.

Žalovaný v písemném vyjádření ze dne 4. 3. 2014 nesouhlasil s obsahem žaloby. V daném případě správní orgán I. stupně uložil žalobci pořádkovou pokutu 500 Kč, neboť se dne 5. 8. 2013 bez omluvy nedostavil k podání vysvětlení. Jak vyplývá z předložení odvolání, důvody předvolání žalobce k podání vysvětlení ještě před zahájením správního řízení spočívaly v tom, že správní orgán si chtěl ověřit, zda žalobce skutečně dovolil nebo přikázal, aby v provozu na pozemních komunikacích bylo užito vozidlo, které nesplňuje stanovené technické podmínky uvedené v ust. § 5 odst. 1 písm. a) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), ve spojení s ust. § 36 odst. 3 písm. b) vyhlášky č. 341/2002 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích (dále jen „vyhláška č. 341/2002 Sb.“). Dále si chtěl správní orgán ujasnit, zda okenní fólie použité na vozidle, RZ:, mají příslušnou homologaci a splňují podmínky zatemnění v souladu s vyhláškou č. 341/2002 Sb. Žalobce byl předvolán za účelem podání vysvětlení ve věci postoupeného oznámení přestupku dle ust. § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. Záměrem předvolání bylo upřesnit, v čem má přestupek žalobce spočívat, nikoliv že žalobce oznámený přestupek skutečně spáchal. Jinými slovy, zda je skutečně třeba zahajovat řízení o přestupku či nikoliv, což je účelem i ust. § 60 zákona o přestupcích. V mnoha případech je věc vyřešena ještě před zahájením správního řízení, a to buď uložením blokové pokuty anebo tím, že podezřelý ještě před zahájením správního řízení prokáže svoji nevinu. Lze se proto ztotožnit se závěrem žalobce, že jeho předvolání k podání vysvětlení bylo bezobsažným úkonem. Z výše uvedeného je tak zřejmé, že předvolání k podání vysvětlení sledovalo racionální a aprobovatelný účel, nejednalo se proto o „zcela zjevné svévolné jednání ultra vires, které nemělo žádný zákonem předjímatelný účel“, jak namítá v žalobě žalobce.

Žalovaný se plně ztotožnil s nálezem Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 1849/08 ze dne 18. 2. 2010 citovaný v žalobě žalobcem, a to pouze v té části, že „nelze pokutovat osobu, která odmítne podat správnímu orgánu vysvětlení v případě, kdy je zřejmé, že by jím, byť jen teoreticky, mohla přispět ke svému postihu za přestupek“. Tento stav však v projednávané věci nenastal, neboť žalobce podání vysvětlení neodmítl, nijak nereagoval, ač byl dle ust. § 60 odst. 2 přestupkového zákona v předvolání poučen o možnosti uložení pořádkové pokuty a za jakých podmínek. Nelze ani odhlédnout od faktu, že správní orgán přistoupil k uložení přestupkové pokuty až dne 27. 8. 2013, tj. 22 dnů po dni, kdy se mělo konat podání vysvětlení. Žalobce měl tedy dostatek času, aby správní orgán kontaktoval a uvedl důvod

nedostavení se. Z pouhé nečinnosti osoby, která by měla důvody pro odmítnutí podání vysvětlení ještě nelze dovozovat, že podání vysvětlení skutečně odmítá, což je předpokladem pro nemožnost uložení pořádkové pokuty za nedostavení se k podání vysvětlení. Uvedený názor je v souladu s čl. 37 odst. 1 a čl. 40 odst. 4 Listiny základních práv a svobod a čl. 14 odst. 3 písm. g) Mezinárodního paktu o občanských a politických právech. Žalovaný rovněž odmítl, že v napadeném rozhodnutí vyslovil závěr, že žalobce se měl dostavit k podání vysvětlení a tam vysvětlení odepřít. Žalobce mohl správnímu orgánu zaslat písemné vyjádření s vysvětlením důvodů neúčasti nebo mohl správní orgán kontaktovat i telefonicky.

Žalovaný souhlasil se žalobcem, že v době vydání napadeného rozhodnutí již bylo zjevné, že žalobce je obviněným, v napadeném rozhodnutí se žalovaný v tomto směru vyjádřil nepřesně. To ovšem nic nemění na faktu, že v době předvolání k podání vysvětlení ani v době vydání rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty toto známo nebylo, když navíc správní orgán I. stupně žalobce předvolal k podání vysvětlení i na den 18. 9. 2013. Žalobce se sice k podání vysvětlení opět nedostavil, ovšem jeho omluvu doloženou lékařským potvrzením správní orgán akceptoval. Žalovaný vyvrátil žalobcovo tvrzení, že dne 2. 9. 2013 bylo ve věci vydáno rozhodnutí o příkazu, neboť v předmětné věci rozhodnutí o příkazu vůbec vydáno nebylo a správní řízení bylo zahájeno až dne 9. 10. 2013 předvoláním žalobce k ústnímu jednání. Nicméně na zákonnost předvolání žalobce k podání vysvětlení, vzhledem k jeho zákonem aprobovanému účelu, následné správní řízení nemá vliv.

Vzhledem k výše uvedenému žalovaný navrhl, aby žaloba byla zamítnuta.

V reakci na vyjádření žalovaného byla soudu doručena replika, v níž žalobce především setrval na své žalobní argumentaci, kterou dále rozšířil o pochybnosti v tom smyslu, co chce žalovaný diskutovat na textu z předvolání k podání vysvětlení ze dne 27. 8. 2013, který v podání označeném „replika k vyjádření žalovaného“ citoval. Dále namítl porušení poučovacího práva, neboť v předvolání k podání vysvětlení ve věci oznámení o přestupku absentuje poučení o možnosti odepření vysvětlení (§ 60 odst. 1 zákona o přestupcích, část za středníkem týkající se možnosti odepření vysvětlení). Naskýtá se proto otázka, zdali imperfektní předvolání, kde absentuje základní poučení, je materiálně způsobilé být předvoláním k podání vysvětlení. Co se týče tvrzení žalovaného, že správní orgán chtěl prozkoumat atest skla, kdy dle tvrzení žalovaného „mohl mít tento atest uložen mimo vozidlo“, se v souvztáznosti s argumentací žalovaného o ekonomii řízení, jevílo jako tvrzení zcela protichůdné. Pokud by v rámci podání vysvětlení chtěl prozkoumat atestaci, tak není nic jednoduššího, než v předvolání k podání vysvětlení na tuto skutečnost žalobce upozornit. Žalovaný jednoznačně vyvrácením své vlastní argumentace prokázal, že dané tvrzení je zjevně účelové s cílem ex post legitimizovat svůj zcela zjevně nezákonný postup. Toto ve světle skutečnosti, že v rozhodnutí argumentoval zcela jinak, kdy hovořil o „...odvolatel však obviněný není a ani není zjevné, zda obviněným bude...“ atp. Žalobce shodně jak v žalobě uvedl, že nelze tolerovat zneužívání institutu podání vysvětlení, tj. úkonu před zahájením řízení, v případech, kdy jsou bezobsažně předvoláváni podezřelí z přestupku, resp. pokud se dobrovolně nedostaví, nelze proti nim uplatnit pořádkové sankce za využití svého práva k nepřispívání ke svému obvinění.

III.

Shrnutí relevantních skutečností zjištěných ze správního spisu:

Ve správním spise se nachází oznámení dopravního přestupku ze dne 10. 4. 2013, č. j. KRPZ-34072-4/PŘ-2013-151106 vydané Policií ČR, Krajské ředitelství policie Zlínského kraje, Územní odbor Uherské Hradiště, Dopravní inspektorát, úřední záznam tohoto orgánu ze dne 10. 4. 2013, č. j. KRPZ-34072-2/PŘ-2013-151106, fotodokumentace, předvolání jmenovaného k podání vysvětlení ve věci oznámení o přestupku na den 5. 8. 2013 doručené jmenovanému dne 23. 7. 2013, předvolání k podání vysvětlení v této věci na den 18. 9. 2013 s tím, že písemnost byla uložena a připravena k vyzvednutí ode dne 29. 8. 2013 (razítko České pošty Bílovice u Uherského Hradiště ze dne 10. 9. 2013), rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 27. 8. 2013, č. j. MUUH-OD/62273/2013/PrchJ Spis/4616/2013, jímž byla žalobci uložena pořádková pokuta ve výši 500 Kč za to, že se bez závažných důvodů nedostavil na výzvu ke správnímu orgánu k podání vysvětlení ve věci oznámení přestupku dle ust. § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu v termínu 5. 8. 2013. Dále je ve spise založena písemná omluva žalobce ze dne 24. 9. 2013 doložená lékařskou zprávou vystavenou dne 19. 9. 2013, v níž lékař uvedl, že žalobce dne 18. 9. 2013 byl ošetřen na zdravotnickém středisku v Bílovicích pro kolapsový stav. Originál lékařské zprávy byl doručen správnímu orgánu dne 25. 9. 2013. Dále je ve spise založeno odvolání žalobce ze dne 19. 9. 2013 a rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 12. 2013, č. j. KUZL-65155/2013, sp. zn. KUSP-65155/2013/DOP/Ků, které je předmětem soudního přezkumu.

IV.

Právní stanovisko Krajského soudu v Brně:

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68, § 70 s.ř.s.).

Soud přezkoumal obě napadená správní rozhodnutí, jakož i řízení předcházející jejich vydání, a to v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 71 odst. 1 a § 75 odst. 1 s.ř.s.).

Předmětná věc byla projednána bez nařízení jednání, neboť byly splněny zákonné podmínky ve smyslu § 51 odst. 1 s.ř.s.

Podle ust. § 60 odst. 1 zákona o přestupcích je každý povinen podat správním orgánům nezbytné vysvětlení k prověření došlého oznámení o přestupku; podání vysvětlení může být odepřeno, jestliže by takovým osobám nebo osobám jim blízkým (§ 68 odst. 4 citovaného zákona) hrozilo nebezpečí postihu za přestupek, popř. za trestný čin nebo by porušili státní nebo služební tajemství anebo zákonem výslovně uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti.

Dle ust. § 60 odst. 2 citovaného zákona tomu, kdo se bez závažných důvodů nedostaví na výzvu ke správnímu orgánu k podání vysvětlení podle odstavce 1 nebo tomu, kdo bezdůvodně podání vysvětlení odmítá, může správní orgán uložit pořádkovou pokutu až do výše 5.000 Kč.

Úvodem soud konstatuje, že pořádková pokuta nebyla žalobci uložena za to, že se dopustil přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, ale za to, že se bez závažných důvodů nedostavil na výzvu ke správnímu orgánu k podání vysvětlení podle ust. § 60 zákona o přestupcích. Institut podání vysvětlení, pod nějž je možno zařadit i vysvětlení podle ust. § 60 zákona o přestupcích, je ve správním řádu systematicky zařazen do postupů před zahájením řízení (srov. ust. § 137 správního řádu). Podání vysvětlení obecně správnímu orgánu slouží k ujasnění si určitých skutečností za účelem lepšího zvážení dalšího postupu, v souvislosti s přestupkovým řízením je pak výslovně prostředkem k prověření došlého oznámení o přestupku, což v praxi znamená, že na základě podaného vysvětlení si správní orgán učiní úsudek o tom, zda a případně vůči jaké osobě zahájit přestupkové řízení. Jinými slovy prověřování došlého oznámení o přestupku se děje mimo řízení; teprve z tohoto prověřování vzejde závěr, zda zahájit řízení o přestupku nebo zda věc ještě před zahájením řízení odložit (ust. § 66 odst. 63 písm. a) zákona o přestupcích). Podmínkou uložení pokuty je zde pouhý fakt, že se předvolaný nedostavil ke správnímu orgánu, ač mu v tom nebránily závažné důvody.

Z ust. § 60 zákona o přestupcích vyplývá několik základních podmínek pro uložení pořádkové pokuty osobě vyzvané k podání vysvětlení z důvodu nedostavení se k tomuto vysvětlení. Vyzvaná osoba musí být především řádně předvolána a poučena o právních následcích v případě, že se nedostaví. Další podmínkou je, že se osoba k podání vysvětlení nedostaví bez závažných důvodů.

První podmínka byla v projednávané věci splněna. Předvolání k podání vysvětlení na den 5. 8. 2013 v 15:30 hod. bylo doručeno žalobci do vlastních rukou dne 23. 7. 2013. Přestože žalobce namítá, že správní orgán v předvolání neuvedl poučení o možnosti odepření vysvětlení, soud má za to, že důvod předvolání byl specifikován v souladu s ust. § 59 správního řádu. Z předvolání bylo nepochybné, že žalobce byl předvolán k podání vysvětlení postoupeného oznámení o přestupku dle ust. § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, kterého se měl dopustit jako provozovatel osobního motorového vozidla značky, RZ: tím, že dne 2. 4. 2013 v 9:10 hod. v obci na silnici u parkoviště České pošty měl přikázat nebo dovolit, aby bylo v provozu na pozemní komunikaci užito vozidlo, které nesplňuje podmínky stanovené zvláštním právním předpisem. Toto vozidlo mělo na sklech oken zatmavovací fólie, jejichž stupeň zatmavení byl překročen. Namítá-li žalobce, že úkon předvolání k podání vysvětlení byl bezobsažným úkonem, soud konstatuje, že právě objasnění otázky, v čem měl přestupek žalobce spočívat, zda skutečně dovolil nebo přikázal, aby v provozu na pozemních komunikacích bylo užito vozidlo, které nesplňuje stanovené technické podmínky uvedené v ust. § 5 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu ve spojení s ust. § 36 odst. 3 písm. b) vyhlášky č. 341/2002 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích. Dále si chtěl správní orgán ujasnit, zda okenní folie použité na vozidle, RZ: mají příslušnou homologaci a splňují podmínky zatemnění v souladu s vyhláškou č. 341/2002 Sb., neboť

v oznámení Policie ČR je uvedeno, že zatmavení skel překračuje přípustný stupeň zatmavení a řidič vozidla při kontrole atest pro užití fólií na sklech vozidla při provozu na pozemních komunikacích nepředložil, avšak jako provozovatel vozidla mohl mít tento atest uložen mimo vozidlo. Uvedená žalobní námitka tak nemohla obstát, neboť účelem podání vysvětlení zřejmě bylo objasnění předestřených otázek. Předvolání obsahovalo rovněž všechny další náležitosti dle ust. § 59 správního řádu (bylo z něj zcela zřejmé, kdo, kdy, kam se má dostavit), včetně poučení o tom, jaké jsou právní následky v případě, že se předvolaná osoba k podání vysvětlení nedostaví (bylo zde výslovně uvedeno a zdůrazněno, že pokud přestupek se žalobce k podání vysvětlení bez dostatečné omluvy nedostaví, může mu být dle ust. § 60 odst. 2 zákona o přestupcích uložena pořádková pokuta až do výše 5.000 Kč). Pro případ nemožnosti se k podání vysvětlení dostavit ze závažných důvodů, byl žalobce řádně poučen o tom, že je povinen tyto skutečnosti oznámit správnímu orgánu včas, a to písemně nebo ústně do protokolu, a že k omluvě je nutno doložit doklad týkající se důvodu neúčasti na jednání. V případě telefonické omluvy je nutno předložit písemnou omluvu a doklad týkající se důvodu neúčasti na jednání do pěti dnů ode dne podání. Žalobce byl vyzván k podání vysvětlení výzvou ze dne 12. 7. 2013 (doručena dne 23. 7. 2013). Dne 5. 8. 2013 se k podání vysvětlení nedostavil, aniž správní orgán jakkoliv kontaktoval, a tak mu správní orgán rozhodnutím ze dne 27. 8. 2013 uložil pokutu podle § 60 odst. 2 zákona o přestupcích. Žalobce byl povinen uposlechnout výzvy správního orgánu, aby se dostavil k podání vysvětlení. Výzva mu byla prokazatelně doručena; on jí však nedbal a ke správnímu orgánu se nedostavil, ani nevysvětlil, proč se dostavit nehodlá. Správní orgán I. stupně následně žalobce předvolal k podání vysvětlení na den 18. 9. 2013, kdy se opět nedostavil, ovšem jeho omluvu doloženou lékařským potvrzením správní orgán akceptoval. Žalovaný popřel žalobcovo tvrzení, že dne 2. 9. 2013 bylo ve věci vydáno rozhodnutí o příkazu, neboť dané rozhodnutí vůbec vydáno nebylo a správní řízení bylo zahájeno až dne 9. 10. 2013 předvoláním žalobce k ústnímu jednání. Tato skutečnost však je bez vlivu na zákonnost předvolání žalobce k podání vysvětlení.

Jelikož žalobce zůstal nečinný a k věci se nijak nevyjádřil, nedal správnímu orgánu ani možnost uvážit o tom, zda u něj jsou dány „závažné důvody“, pro které nemá v úmyslu dostavit se k podání vysvětlení. Správní orgán tak právem dospěl k závěru, že žalobce žádné závažné důvody pro odpírání součinnosti nemá; uložení pokuty bylo v takové situaci na místě. Postup správního orgánu by byl zřejmě jiný, pokud by byl žalobce vyzván k podání vysvětlení a reagoval řádnou omluvou, že se nemůže dostavit s tím, že důvod neúčasti by řádně prokázal. Na takovém místě by už správní orgán musel hodnotit, zda žalobcovo přesvědčení o nezákonnosti výzvy představuje závažný důvod k nedostavení se či k odmítnutí podat vysvětlení. K takovému postupu ale při žalobcově mlčení nebyl důvod.

Argumentace žalobních námitek je postavena na tvrzení, že žalobci neměla být uložena pokuta. Je třeba zdůraznit, že jednáním žalobce došlo ke ztížení postupu správního orgánu a jakkoliv toto ztížení postupu správního orgánu není znakem skutkové podstaty pořádkového deliktu podle § 60 odst. 2 zákona o přestupcích, je nutným předpokladem pro uložení pokuty podle § 62 odst. 1 správního řádu. To plyne ze skutečnosti, že správní orgán nepředvolává k podání vysvětlení osoby, které libovolně, ba svévolně, označí, nýbrž osoby, které mají s věcí co do činění, mají k oznámení o přestupku co říci a mohly by do věci vnést jasno. Žalobce byl právě takovou osobou: bez ohledu na to, zda se dopustil přestupku, a případně

jakého, byl to on, koho policie označila ve svém oznámení ze dne 10. 4. 2013 jako (jediného) možného pachatele přestupku. Bylo tedy přirozené a legitimní, pokud se správní orgán se svou výzvou obrátil právě na žalobce.

Pravomoc správního orgánu při prověřování došlého oznámení (§ 60 odst. 1 zákona o přestupcích), je poměrně široká a dopadá nejen na účastníky, svědky či osoby, ale na všechny osoby, které mohou podle názoru správního orgánu poskytnout důležité informace k oznámení o přestupku. Správní orgán musí při prověřování oznámení o přestupku provádět nejen úkony, které v budoucnu povedou k zahájení řízení o přestupku a případně i k vyslovení viny účastníka za přestupek a k jeho potrestání, ale též úkony, které přivedou samotný správní orgán k lepšímu poznání věci a které třeba vyvrátí podezření z toho, že přestupek spáchala ta či ona osoba, nebo že se vůbec nějaký přestupek stal.

Správní orgán nepředvolává osoby k podání vysvětlení (§ 60 odst. 1 zákona o přestupcích) jen tehdy, je-li si jist, že se přestupek stal, to by pak tohoto institutu nebylo třeba, a správní orgán by hned mohl zahájit řízení o přestupku (což je ovšem neúčelné, pokud má o věci pochyby a může si ji vyjasnit méně formálním postupem). Není podstatné, zda se při tomto postupu dopustí omylu, pokud je jeho jednání vedeno rozumným účelem: v projednávané věci byl osloven žalobce jako osoba, která měla být domnělým přestupcem, by byla způsobilá správnímu orgánu osvětlit, případně nesprávně nesprávnost jeho úvah. Ve správním řízení platí zásada součinnosti správních orgánů s účastníky řízení. Součinnost s osobami je na místě i mimo řízení, tedy při jakémkoliv úředním postupu; součinnost však není možná, pokud nespolečupracuje i druhá strana – tedy fyzická či právnická osoba. Pokud se správní orgán při postupu § 60 zákona o přestupcích zmýlí – tedy např. nerozpozná, že oznamovaný čin zjevně není přestupkem, nesprávně formuluje skutkovou podstatu přestupku nebo se obrátí na osobu, která s věcí nemá vůbec nic společného a nemůže k ní cokoli sdělit – je na této osobě, aby svou aktivitou dospěla k objasnění věci. Neučiní-li tak, nemůže pak správnímu orgánu důvodně vytýkat, že její mlčení bylo vzato jako mlčení motivované, a že z něj vyvodil pro ni nepříznivé důsledky.

Argumentace žalobce nálezem Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 1849/08 ze dne 18. 2. 2010 je pro danou věc případná, a to v tom smyslu, že dle citace ústavního soudu „*v podmínkách materiálního státu nemůže být výkon veřejné moci bezobsažný ani bezúčelný; jinými slovy, z ústavního hlediska nelze aprobovat a tolerovat výkon veřejné moci, která je prostým uplatněním formálně předvídaného oprávnění orgánu veřejné moci bez toho, že by byl výsledovatelný zákonem předvídaný a racionální účel, k němuž konkrétní výkon svěřené pravomoci směřuje*“. Z postoupení odvolání žalovanému je patrné, že správní orgán předvolal žalobce k podání vysvětlení důvodně.

Žalobcem použitý dále výňatek z citovaného nálezu Ústavního soudu sice, že „*nelze pokutovat osobu, která odmítne podat správnímu orgánu vysvětlení v případě, kdy je zřejmé, že by jím být jen teoreticky, mohla přispět ke svému postihu za přestupek*“, nelze v projednávané věci použít, neboť žalobce podání vysvětlení neodmítl.

Na základě shora uvedených důvodů proto Krajský soud v Brně uzavírá, že žalobce se svými námitkami neuspěl, rozhodnutí žalovaného bylo vydáno v souladu se zákonem, soud proto ve smyslu § 78 odst. 7 s.ř.s. žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce ve věci samé byl neúspěšný, proto mu náhrada nákladů řízení nepřísluší. Soud neshledal, že by žalovanému vznikly náklady řízení, jež by převyšovaly náklady jeho jinak běžné administrativní činnosti, nadto přiznání náhrady žádných nákladů žalovaný nepožadoval. Soud proto rozhodl tak, že žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 19. března 2015

JUDr. Eva Lukotková, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Barbora Zachovalová